

a természet csirőlől. Utóháza keletkeret az ember
mint a természetis erőga; Isten képmására alkotott, most
isten mellett működik benne, melynek egyvel meg tudja
kötömbörlelni a jót a rosszát, a helyest a helytelenöt, hogy
mindig csak azt cselekedje, ami jó és helyes.

A természetis emlekezés rendszük a sroubat nyugalom,
napját [575], amikor két minikáuktól megpihenve
imádság és pünktus elmulkudés által, ezözüük Istenöl kapott
lelkünkben az adaralot, hogy mindig csak a jót és helyest
cselekedjék.

2. Az első emberpar.
(II. és III. fejelet).

Midőn Isten megteremté az embert a föld porából, és
belé lehelt az élet lehellet, akkor kelet ültetett az övöl.
Kéivaló Isten Édenben, kelet felöl, s oda helyeré az embert,
ahol alkotott. A földöt pedig mindenféle fáit növesztett
az övölkéivaló Isten, Kellemeret a meptekintésre s jót az
evésre, és köctük volt az élet fája, mely a kelet közepén
ült, meg a jó és rossz tudásának fája. Ebből az Eden kelet-
jébe helyerte az övölkéivaló Isten az embert, hogy minivelje
is övölre a kelet, de egyben megparancsolta neki, mondván:
"A kelet minden fájának örümentésöl szabad emved, csak a jó
és rossz tudásának fájától ne egyél, mely amoly napon esel
sola, meg kell halnod!"

Aramban Ádám elhat meg egyenon egyedül volt s ariszt igy
völt az övölkéivaló Isten: "Nem jó, hogy egyedül legyen az ember,
alkohol akaszt ráimára segítő társat, korrá valót." S minthogy
az övöl kények közt nem talált az Isten az embert ráimára
korrá valót méltó társat, mely áleuot becsátott Ádámra, kiéck
bordái köröl egyet kivett s abból arromy alkotott. Midőn Ádám
meglátta élető társat, mondá: "Juc, ez csont csontomból, kéis
hasomból, legyen ariszt miniver a neve, most emberből vete-
lett." S ariszt elhagyta a földön alyját is anyját, hogy ragaszkodjék
a kecséhez s vele egy lényűgyé váljék.

Elköt Ádám is felesége meg meritelnek voltak s nem megjel-
ték megulat. De a kígyó, mely a merő minden állatya közt a
legsaurett volt, igy völt az arromyhoz: "Valóban azt mondta
az Isten, hogy ne egyedök a kestruck egy fájáról sem?" Mire
az arromy azt felelte a kígyónak: "A kelet fájának örümentésöl
ehetünk; de aron fájának örümentésöl, mely a kelet közepén
van, igy mondta Isten, ne egyedök s ne is nyúljatok korrá,
most kötömbör megphatok." De a kígyó azt mondá erre: "Dehoggy
nem kell magd megphatok; csakhoz az Isten tudja, hogy amoly
napon eselék belöte, meggyulnak nemülék s olgancok
leölék, mint Isten, imocvni fogjátok a jót s a rosszát." Midőn
pedig látta az arromy, hogy jó a fájának örümentése az evésre s
kivánatos a zremnek s Kellemeret a meptekintésre, vedett a
örümentésöl, evett belöte, oda aita fájának is s az is evett.
De elköt meggyulnak minülketyök nemei s felizurették
meritelenséjüket is fügefaleveléket pirték öme, niböl övölök
csináltak megphatok. Midőn pedig megphatottak az övölkéivaló

Építésem nem egyenon, hogy elhalgatom, hogy tegnap levettem az a rók, megben azt cselekedtem,
hogy az eddigi tan lényekel nem keple, a földön alapraolt öfkekorinthia után, kinyitálemnek bjo-
gyt. Kövön is a talajon az jó megmutatója erlelőben, hogy minivelje jó keplesem, ami hegyat merőst
was megphatok. Kíven nem arrostólis se körszárk. — Égy klytelököl völvöti: gyat live Wd

1807, nov-6.

Építésem nem egyenon, hogy elhalgatom, hogy tegnap levettem az a rók, megben azt cselekedtem,
hogy az eddigi tan lényekel nem keple, a földön alapraolt öfkekorinthia után, kinyitálemnek bjo-
gyt. Kövön is a talajon az jó megmutatója erlelőben, hogy minivelje jó keplesem, ami hegyat merőst
was megphatok. Kíven nem arrostólis se körszárk. — Égy klytelököl völvöti: gyat live Wd

Ében hangját, mely az első szülő idején a kertben végig-
vonnak, akkor Ádám is felesége elcsúszott a kert fái közt.
De nyelvében is meghallotta, amint az örökkévaló Isten
nőlitotta őt, kérdvén: „Hol vagy?” Mire azt válaszolta: „Meg-
hallottam navadot a kertben, de féltem, mert meztelen
vagyok s arcom elcsúsztam.” S mondta Isten: „Hát vajon
ki mondta meg neked, hogy meztelen vagy? Talán ettől
annak a fának gyümölcséből, melyből megparancsoltam neked,
hogy ne egyél belőle?” Mire azt mondta az ember: „Az ^{angyal}
két mellem között, ő adott nekem a fáról is én ettem.” S
monda az örökkévaló Isten az angyalnak: „Holan mit
tettél?” Az angyal pedig felelt: „A kígyó ezélt rá engem
s én ettem.” **Monda** tehát Isten a kígyóknak: „Kivel ezt
vételtek, akkorok légy minden bizonnyal és merre vad közt;
haradon vissszát s post egerit éleked minden napjaidon.
Az angyalhoz meg így völt: „Megsokasítom fájdalmadat;
főzödhet legyen vágyakodásod, ő aramban vad legyen.”
Az embernek pedig azt mondta: „Amicst hallgattál feleséged
navára s ettől annak a fának gyümölcséből, melyből megpa-
rancsoltam neked, hogy ne egyél belőle; fásadny után
egred a föld gyümölcsét éleked minden napján; főzöd is bogyán-
cot növeked meg neked a föld s aradot veresélléved esred
megf kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, melyből vétetél,
mert post vagy s postá leperit ismét.”

Érteim pedig elborította az örökkévaló Isten az embert Éden
kertjéből, hogy arivegye a földet, melyből vétetél, és Késiróttal
s lobogó lámpallótt helyezett el az Édentől keletre, hogy őrizze
az élet fájához veresó utat.

Ártatlanság szíve lelkével boldogan élt Ádám is felesége,
kik Isten adott segítő társul az ember mellé, a természet nép
és állósthoro ölé, melyek Isten rendeléséből művelniök kellett,
hogy megpróbolt munkájukat véperve békés nyugalomban élverék
fáradorásuk gyümölcsét. De nem volt még a lelkük ereje, hogy a
postból alkotott test pratorósiga főtől uralkodhatlak volna: meg nem
engedtek élverete vágya ~~exped~~ hallgattak a diábitás aravára,
miallalt bünbe estek. Az ártatlanság szíve lelkén egett fölt a bün
tudatával főtélvettette a vágyon éreket, s hogy Isten navára
megdobbant a lelkiismeretük meg a legsüvebb rejselkelyen is, népül
getni kerdték elkövelett lelküket, mindegyik másra akarta káritani
a hibát. Nem az örinte megpánás töltötte be lelküket, nem aron
erős vagy fakadt síveikben, hogy arantól uralkodni akasnak a
test bünös kaplancán, semicst is bündetül kellett Istenből elreved-
niök. El kellett hagyniök boldogságuk színeket, hol munka után
nyugalomban élverék magalmuk eredményét, s arantól pikenei
nélküli pratorós lett oraltvénük. A boldogság Éden-kertje el lön
rávra arok elött, kik nem tudnak vágyaikon uralkodni, nem tudnak
lemondani meg nem engedtek élveretekeiről.

3. Kain és Ábel.

(W. Fyves.)

Ádámnak és feleségének, kit Évának, „minden élőlány”-nak neverték, két fia volt: Kain és Ábel. Ábel juhászként volt, Kain pedig földművelő. S történt, sok idő múlva, hogy Kain áldorlatot hozott Istennek a földgyümölcséből és Ábel is hozott áldorlatot juhainak legbesszebbjei és legkövésebbjei körül, de Isten csak Ábelé s áldorlatára tekintett, holott Kainé is áldorlatára nem tekintett. Ez Kaint nagyon bosszantotta s arra elkomorodott. S Isten mondta Kainnak: „Miert bosszankodol s miért oly komor a te arrod? Hízen ha jól akarsz cselekedni, így felemelkedel tekintetedet, ha pedig nem jól jársz el, a bűn bizony győzi el téged, a bűn, hozzád vágyózik, neked arrodban uralkodnod kell rajta!” És bevért Kain Ábelét, testvérét. De megpörtént, hogy egyedül volt a mérén, s akkor rátámadt Kain Ábelre, testvérére s megölte. S mondta az ördögkivaló Kainnak: „Hol van Ábel, a te testvéred?” S azt felelé: „Nem tudom; vajon talán testvérem öröge vaggok én?” Erre Isten mondta: „Mit tettél! Testvéred kiutalt vére kiált hozzá a földről s most átkorolt légy a földön, mely beitta testvérednek kered által kiutalt vére! Ha majd megpenitenciózol a földet, nem adja ki erejét neked, kővet is buzdosó légy a földön.” Mire Kain azt mondta az ördögkivalónak: „Nagyon az én bűnöm, remélem elviselhetném. Tűz elűztél ma engem a föld színeitől, elűztél a föld színeitől s ha kővet is buzdosó leszek a földön, így várki is, aki szám alá, meg fog oltani engem.” S az ördögkivaló mondta neki: „Arad láthat, ki Kaint megöli, kétszeresen büntődjél.” És az ördögkivaló erre megbágyogta Kaint, hogy ne öge meg őt várki is, aki szám alá. S Kain elment az ördögkivaló síne felé is, telepedett hód országában, Édentől keletre.

Az élet vesztésének emlékei között az első embernek, hogy méltóság van Isten közelségére. Tudták, hogy annál inkább fogja áthadni lelkiélet Isten mellette, minél jobban adnak Isten iránti vonakodásnak cselekvésében is kifejezést, s azt az áldorlatokat is hozták a láthatatlan Isten színe felé. De Isten csak a lélek színe hozott áldorlatokra ügyel, amilyen hű odaadással mutatja be áldorlatát Ábel, kit az isteni kegyelemmel megígért testvér Kain. Az igazság bűnt kegyelle: kiutalt testvérét. Rosszul számított, midőn azt hitte, hogy egyedül van a mérén s nem látja senki, ha felemeli kezét testvére ellen. Isten, aki már a tett előtt is tudta, hogy gonosz farral nyírt s lelkiismeretétől róva el akarta őt leválasztani nándekától, Isten látta őt s kegyeles büntetését szabott ki rá. Kain csak akkor ébredt nagy bűn tudatára s egész lelkiélet megpendítve, jövő sorsa felől kétségbeesve borult az Isten elé. S Isten kegyelemmel tekintett a bűnbánóra, ki elkövetett vétek nyugvartó tudatával töltötte el aradit életét.

4. Noé története.

(5-9. fejezet.)

Az első emberpárt követő sz. mezeidék révén elra-
porodtak az emberek s minnükkel egyre terjedt a földön a
gonoszság. Amikor pedig látta az Örökkévaló, hogy nagy az
ember gonoszsága a földön s hogy nincsen gondolatjának min-
den hajlama csak rosszra irányul egész nap, s éjjel meg-
bánta az Örökkévaló, hogy az embert alkotta is mondta: „El-
törtlém az embert, akit alkottam, a föld nincstől, embert, barmot,
és minden madart s az ép madartól, mely megbántam, hogy alkot-
tam.”

Így Noé találta kezdetül az Örökkévaló elött. Mest Noé
ipar, fedhetetlen fésű volt az ő mezeidékében; Noé Istennel
tartott, s utáiban járt három fia is: Lám, Hám és Jáfet. S
mondá Isten Noénak: „Éltetlek minden élőnek a vége, mert
megfelle a föld általuk erőnállonáppal, azért ime elpantokom
őket a földdel együtt. Készíts tehát magadnak egy bástkát
fenyőfából, kaurvállal lásd el a bástkát s tepard be azt
kivülről belül murakkal, háromszor rőf legyen a bástka hossza,
ötven rőf a nélessége s harmincz rőf a magassága; világító
világít is csináld a bástka felső részén, a tetejét pedig az olda-
lára; alsó, második haruadeculetesse készítsd a bástkát. Mest
ime vízőrönt hozok a földre, hogy elpantítsak minden teket,
melyben élet van; minden, ami a földön van, ki fog minni.
De te véled figyelj kótól; te meg be a bástkába s véled együtt
fiaid, feleséged s fiaid feleségei is; s minden élő lényből vigyél
magaddal kettőt a bástkába, hogy életben maradjanak veled
együtt, de azok kímek is nőkények legyenek. Továbbá minden
fajú madártól, mindenféle barmtól, a föld minden fésűjéből
a kétbőrűő fajok közül egy-egy pár meyer be veled a bást-
kába, hogy életben maradjon. Te pedig vigy magadnak min-
denféle élettel, ami csak emi való, együtt őme, hogy elcsigél
nolyágon a megad s a többik számára.”

Noé megselekedett mindent úgy, ahogy Isten neki meg-
parancsolta. Midőn pedig mindennel elkészült, a második hó-
tizenketedik nappán, meghasaltak a vizek forrásai, megnyil-
tak az ép csatornái is eszt az eső negyven nap s negyven
éjjel. A vizek nagyon megsokasodtak, fötlenbtek s vitték a
bástkát; annyira megúth a vizet, hogy tizenöt rőfnyire
emelkedett meg a legmagasabb hegyek fölé is, s kinnült
minden élő lény, ami volt a földön, madart, barmot, vad s
fésű is minden ember, csak Noé maradt meg s a mi
vele volt a bástkában.

Vége megemlékerék Isten a bástka lakóitól, mert
bozított a földre és berárodtak a mélyre forrásai, meg
az ép csatornái s megnyit az eső. A vizek is vízre-
küzödtak a földről, folyton apadva is megfogva, s hogy
fektümedverték már a hegyek csúcsai, a hetedik hónap tizen-
ketedik nappán a bástka is megállt arává hegyén. Megy-
van napi veszteglés után, mely idő alatt egyre apadtak
a vizek, kinyitotta Noé a bástka ablakát s kibocsátott

27) koltót, mely ki-kiment, meg uimotest, mert meg nem
 néztek fel a vízre. Kibocsátott arután egy galambot, hogy
 lássa, vajon lecapadtak-e már a vízek a föld rünczöl, de a
 galamb nem találta nyugvóhelyet s vimalást a bástyában,
 mert víz volt még az egész föld rünczén. Hé! nap múltán
 újra kibocsátotta a galambot, mely est idején vimalajt
 s üne, lecsakantott a falfalevél volt nádjában; eőt meg-
 tudta Noé, hogy a vízek már lecapadtak. Erután mást még
 két napot s imét kieresztette a galambot, amely aronban
 most már nem tért vissza korra többé. Erre a hatmáz-
 ezedik év első hónapjának elsején levette Noé a bástya
 födelét s látta, hogy egészen megszárult a föld rüncz. S
 hallotta ekkor Isten hangát, mondván: „Mey ki a bástya-
 ból, te is feleséged, fiaid s fiad feleségei te veled. Mindezt,
 ami veled van, meadát, barom is csúszó-múzó, vidd ki
 megadtul, hogy szürsögyegek, szaporodjauk is szakszajauk
 a földön?”

61/2

Mikor pedig Noé s minden, ami vele volt, kiment
 a bástyából, ottást épített az Örtökévalóinak s egyáltalán-
 tokat mutatott be. Mire azt mondá az Örtökévaló: „Nem
 fogom többé az ember miatt megállkozni a földet, mert az
 ember sivének kaplana már ifjuságától kezdve gonosz
 s nem fogom többé mind az élet megverni, amit most
 tettem. Amig csak tartanak a föld napjai, vetés is aratás,
 hideg is meleg, nyár is tél, nappal is éjtel meg nem szünnek.”

S Isten megáldotta Noét is fiait s mondá nekik: „Sz-
 porodjatok is szakszajatok s töltsetek be a földet. Töltet-
 veló féltelen is rettegés legyen a föld minden állatján is az
 is minden madarán, mindenem, ami morog a földön
 s mind a tengert halain: katalmatokba adattak. Minden
 morogó lény, amely él, tietek legyen táplálékul; minit
 a róla füvet, isz adtam nektek mindet. Szaját vésetek
 ontását aronban megtostom; aki ember véset ontja,
 ember állat ontással amek a vére, mert Isten a raját
 képeve teremlette az embert. Most pedig megállapítom
 növeksépenet is vésetek, hogy többé ki ne ittenék semmi-
 tek az özönvíz által s hogy ne legyen többé özönvíz
 a föld megparatásáza. Er legyen pedig a növekséj jele,
 mely övök időkre álljon felem körtém s körtetek s minden
 élő lény kövök. Jzemek adtam a felhőbe, hogy legyen
 növekséj jelül körtém is a föld kövök. s ha majd szün
 felhők korok a földre s felkúvik az is felhőben, ekkor
 megemlékerem növeksépenőt s nem lesz többé özönvíz
 a víz, minden teit megparatásáza.”

Az szaporodó emberiség nem töltötte be hivatasát, amelyre
 a Teremtő rendelte, hogy a lélek isteni vényeit szakszolva szaját
 boldogító ömhangzatot létesítsen a mindensejben. Vétekbe sztyeít
 az egész emberiség, binnek mitelge kapott minden niohet, a jó meg-
 ezetekvéséze képselenek voltak a lelkek, amiest is szakszajauk az
 Isten, hogy kútya a binös emberiséget s csak egy családot fog meg-

...emberi, mely igazságos és tudhatalommal életet folytatott.
... amely még reménytelenné vált arra, hogy belőle fog majd márt-
... marani a kiválóbbi pusztítás romjain az igaz emberiség.
... A jóra képtelen sorsolt világot vizörön reménytelenül meg-
... az isteni kegyelem csak az igazságos Noé és családját men-
... tette meg az emberek körül, valaminek az állatok minden
... fajából ^(szőlő) kiválasztott párosokat. A pusztító vizörön után Noé
... hálaadókat mutatott be Istennek, ki meghirdette szent
... akaratát, hogy nem fogja többé emberek gonoszsága miatt
... elpusztítani a világot.

5. A bábéli nyelvzavar.

(XI. fejezet.)

Az emberiség megparthozt magva ismét Isten nevezé-
... ken át elszaporodott és elszéledt az egész földön. De-
... mindössze még megtörtént volna a népszerűsítés, az egész em-
... beriség egy nyelvre és egy beszédre volt. S történt, midőn
... mentek - hazát keresni - keletre, Sineát orröphar-
... tól egy alkalmas völgyre, hol meg is telepedtek.
... mondá egyik a másiknak: „Nóra, semünk téglát
... esünk meg.” S tönnekik közzé az építési tervet a téglák s vakok
... helyett a sárga kő használták. És mondá: „Építsünk
... apinkuak várost és tornyot, melynek csúcsa az égbe
... gyúlik s nevünkkel nevezet meginkuak, nehogy
... elszéledjünk a föld színén.” De lehallá az örökkévaló,
... hogy megfektetse a várost és a tornyot, melyet az emberek
... építettek, s mondá az Isten: „Íme, egy nyelv és egy nyelvűek
... van mindnyájuknak és az vállalkozásuk kezdete, s így nem
... hiúsul meg majd nekik semmi, amit semmi népszerűsítés
... arát íme, szálljunk le s zavarjuk meg nyelvüket, hogy ne
... értsék meg egyik a másikat.” És elpöfölte őket az Isten az örökkévaló
... az egész föld színére s jeltette a város építésével. S azért
... neverték el ezen várost Babelnek, mert ott zavaros a nyelv és
... az egész föld nyelvét s mert ottan nőtta őket néln az egész
... föld színére.

Noé kiválóbbi családjának több nemzedékén át megparthozott
... utódai együtt látták s az egymáshoz tartozás érzetében azt tervezték,
... hogy a legkésőbbi nemzedék is együtt maradjanak, bármennyire naprodja-
... nak is el. És így egy nyelvű tornyot akartak építeni, mely az együttma-
... radás látható körpontja lett volna. De mivel e terv ellenkezett Isten
... akaratával, mely szerint az egész földön mindenütt legyen az ember
... hivatalos az egyetlenné letének, megparthozta nyelvüket s így elszéledtek
... az egész földön. Noé fiainak családjai szerint történt az elszéledés,
... melyből kifejlődtek a különböző nyelvek és nyelvcsaládok: a Hámíták
... Afrikában, a Jafetidák Európában (s a Semiták) Ázsiában, ^(megparthoztak) ^(széledtek)
... de a népszerűsítésben a nyelvű kiválasztás mellett nem tudták
... megőrizni az ősi közös vallásukat sem, hogy mindenütt az egy istent
... imádták volna. Mindinkább távolodtak Noé és családja hitétől, és
... legkülönfélébb bálványimádás honosult meg s volt mely erősebb
... a népek körül, míg végre a tizedik nemzedékben ismét elterjedtnek
... látta az isteni bölcsesség az istent, hogy újabb kiválóbbi állat adja
... tudás a világnak az igaz hitet. Ezen új kiválóbbi ember Ábrahám
... volt, ki a mesopotámiai Kaldéa legelgyullalt bálványimádói
... körül lakott s aki márt csak az egyetlenné volt, ki híven tudta
... megőrizni szívében a tiszta hitet. —